

Jessi Jokelainen vas ym.

Lakialoite laiksi terveydenhuoltolain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa esitetään, että terveydenhuoltolain mukaisiin neuvolapalveluihin lisätään synnyttäneen henkilön tarpeita vastaava määrä maksuttomia fysioterapiakäyntejä.

PERUSTELUT

Raskaus ja lapsen synnyttäminen aiheuttavat tyypillisesti synnyttäjän kehossa rajuja muutoksia ja valitettavan usein myös ongelmia. Näihin kuuluvat esimerkiksi erilaiset repeämät, vatsalihasten erkauma, virtsankarkailu ja muut lantionpohjan ongelmat sekä synnytyksen jälkeiset selkä- ja liitoskivut.

Norjalaistutkimuksen mukaan kahdeksan viikkoa synnytyksen jälkeen itse ilmoitetun virtsankarkailun esiintyvyys oli 38 prosenttia. Vuoden 2016 brittitutkimuksen mukaan kolmannes naisista kärsii inkontinenssista kolmen kuukauden päästä synnytyksestä.

Vatsalihasten erkauma ei aina aiheuta oireita, mutta silloin kun se aiheuttaa, ne voivat vaikuttaa merkittävästi arkeen ja hyvinvointiin. Yksi mahdollinen fyysinen oire on heikentynyt keskivartalon tuki, joka huonontaa ryhtiä, ylikuormittaa selkää sekä aiheuttaa alaselkäkipua tai jännityspäänsärkyä, kun keskivartalon puuttuvaa voimaa kompensoidaan muilla lihaksilla. Vatsa saattaa pullottaa etenkin ponnistaessa, seistessä tai vatsalihaksia käytettäessä. Syvien vatsalihasten aktiivoinnissa voi olla vaikeuksia, ja lantionpohjan ongelmat voivat korostua. Mahdollisia psyykkisiä oireita ovat kehollinen epävarmuus ja ulkonäköpaineet sekä liikuntamotivaation muutokset.

Ranskassa valtio korvaa jokaiselle naiselle vähintään kymmenen kertaa fysioterapeutin tai kättilön ohjaamaa lantionpohjaharjoittelua synnytyksen jälkeen. Harjoittelu ei tapahdu suomalaiseen tapaan ryhmässä vaan kahden kesken asiantuntijan kanssa niin, että piilossa oleviin lihaksiin voidaan ottaa ohjatusti tuntumaa, ja harjoittelussa hyödynnetään myös erilaisia innovaatioita ja peillisiä menetelmiä. Harjoittelun tarkoituksena on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen.

Suomessa synnyttäneille tai raskaana oleville ei tavanomaisesti tarjota fysioterapiaohjausta, vaikka omaehtoinen hakeutuminen fysioterapiaan on kuitenkin selkeästi lisääntynyt. Oikea-aikainen palveluun ohjautuminen parantaa fysioterapian vaikuttavuutta ja vähentää synnyttäneiden tuki- ja

Lakialoite LA 12/2025 vp

liikuntaelinoireista aiheutuvaa lääkäriin hakeutumista sekä mahdollista myöhempää erikoissairaanhoidon tarvetta.

Tästä syystä lakialoitteessa ehdotetaan lisättäväksi terveydenhuoltolain 15 §:n mukaisiin neuvolapalveluihin synnyttäneiden henkilöiden tarpeita vastaavat fysioterapian palvelut.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

terveydenhuoltolain 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 15 §:n 2 momentin 6 kohta sekä
lisätään 15 §:n 2 momenttiin uusi 7 kohta seuraavasti:

15 §

Neuvolapalvelut

Neuvolapalveluihin sisältyvät:

- 6) lapsen ja perheen erityisen tuen ja tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä lapsen ja perheen tukeminen ja tarvittaessa tutkimuksiin tai hoitoon ohjaaminen;
- 7) synnyttäneiden tarpeita vastaavat fysioterapian palvelut.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 25.4.2025

Jessi Jokelainen vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Pia Lohikoski vas
Laura Meriluoto vas
Päivi Räsänen kd
Piritta Rantanen sd